

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

w sprawie **B. D.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 1 kwietnia 2025 r.

sygnalizacji obrońcy skazanego

o potrzebie wszczęcia z urzędu postępowania o wznowienie postępowania
zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 19 kwietnia 2024r., sygn. akt II AKa 287/23,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 17 października 2022r., sygn. akt IV K 55/17

na podstawie art. 542§3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**1/ - stwierdzić brak podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania
o wznowienie postępowania,**

2/ - kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego B. D. wniósł o zbadanie przez Sąd Najwyższy, czy podczas rozpoznawania sprawy przed Sądem Apelacyjnym doszło do zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej wskazanej w art. 439§1 pkt 2 k.p.k., a w konsekwencji, zwrócił się o rozważenie wznowienia postępowania w tej sprawie.

Sednem wniosku jest wskazanie w jego uzasadnieniu, że sąd rozpoznający sprawę w instancji odwoławczej był nienależycie obsadzony, gdyż w jego składzie zasiadały osoby, które otrzymały nominacje sędziowskie na wniosek tzw. Krajowej Rady Sądownictwa w składzie, który został ukształtowany ustawą z dnia 8 grudnia 2017r. (Dz.U. z 2018r., poz. 3).

Powyższa okoliczność nie jest jednak wystarczająca do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego.

Jak wynika z pkt 2 uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Uchwała ta w swej treści stanowi zasadę wiążącą wszystkie składy Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021r., I KZ 29/21, OSNK 2021, z. 10, poz. 41).

Podkreślić jednak trzeba, że odmiennie należy postrzegać sytuację należytej obsady sądu w zależności od tego, czy sąd ten jest Sądem Najwyższym czy sądem powszechnym. W pierwszym wypadku Sąd zawsze jest nienależycie obsadzony gdy zasiadają w jego składzie osoby powołane na wniosek tzw. Krajowej Rady Sądownictwa w trybie, który został ukształtowany ustawą z dnia 8 grudnia 2017r. – tej właśnie sytuacji dotyczy przytaczane przez obronę orzecznictwo Sądu Najwyższego. W drugim natomiast, ten sam fakt powiązać jednak trzeba z konkretnymi okolicznościami sprawy.

W niniejszej sprawie odwołać należy się przede wszystkim do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022r., sygn. akt I

KZP 2/22. W tezie 2 tej uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”.

Z powyższej uchwały nie wynika zatem, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed KRS po dniu 17 stycznia 2018r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem był nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Sytuacja taka wymaga przeprowadzenia testu bezstronności.

Obrońca w swym piśmie nie zawarł argumentacji, która nakazywałaby powzięcie wątpliwości co do bezstronności i niezależności Sędziów zasiadających w składzie Sądu Apelacyjnego orzekającego w sprawie o sygn. akt II AKa 287/23. Sąd Najwyższy analizując zaś przebieg ich karier zawodowych również nie dostrzegł takich okoliczności, które można by uznać za rzutujące na ocenę ich bezstronności w niniejszej sprawie.

Sytuacja powyższa w odniesieniu do sędzi X. Y. była już przedmiotem co najmniej dwukrotnych rozważań Sądu Najwyższego – w sprawach o sygn. akt V KO 128/24 i V KK 311/24 i każdorazowo oceny przedstawione w tych orzeczeniach sprowadzały się do wskazania, że nie dostrzeżono w przebiegu kariery zawodowej tej Sędzi takich okoliczności, które nakazywałyby przyjęcie, iż istnieją wątpliwości co do jej instytucjonalnej bezstronności.

Podobnie sytuacja kształtuje się co do sędziego X.1 Y.1, choć co do niego takie postępowanie testowe nie było dotąd prowadzone. Niemniej w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2025r., sygn. akt V KO 122/24, wskazano, że jest to Sędzia o stosunkowo długim stażu zawodowym, zaś orzekanie w ramach delegacji w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi rozpoczął w lutym 2018r.

Brak jakichkolwiek powodów aby przyjąć, że ocena dokonana dla potrzeb niniejszej sprawy mogłaby być odmienna w stosunku do wymienionych wyżej Sędziów.

Ponadto, zarówno w przypadku sędziego X.1 Y.1, jak i sędziego Marka Surmacza trudno dostrzec, by ich kariery zawodowe uległy gwałtownemu przyspieszeniu po „zmianach w sądownictwie”, które nastąpiły po 2015r. – co wskazywałoby na wątpliwości co do ich bezstronności czy powiązanie z władzą wykonawczą.

Dodać przy tym jedynie wypada, że postawy moralne osób decydujących się na udział w procesie nominacyjnym prowadzonym przez organ o takim charakterze jak tzw. Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana po 2018r., nie mieszczą się w kategorii zachodzenia bezwzględnych przesłanek odwoławczych.

W kontekście powyższych rozważań stwierdzić trzeba, że obrona nie przedstawiła, a Sąd Najwyższy samodzielnie nie dostrzegł argumentów za zaistnieniem w niniejszej sprawie przesłanki z art. 439§1 pkt 2 k.p.k. (ani innych bezwzględnych przesłanek odwoławczych).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do stwierdzenia, aby w omawianej sprawie zaistniały jakiegokolwiek powody uzasadniające wznowienie postępowania z urzędu w trybie art. 542§3 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]